МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ХОРЕОГРАФІЯ СВЯТ ТА ОБРЯДІВ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативних мистецтв
за спеціалізацією (Хореографічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 01 від «26» серпня 2026 р.

м. Івано-Франківськ - 2026

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

Розробники:

Колногузенко Борис Миколайович – професор, народний артист Украни, академік УАН, професор кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.
Квецко Ольга Ярославівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 01 від «26» серпня 2026р.

Завідувач кафедри
сценічного мистецтва і хореографії,
доцент, кандидат мистецтвознавства: Надія КУКУРУЗА

Загальна інформація

Назва дисципліни	Хореографія свят і обрядів
Викладач	Колногузенко Борис Миколайович
Контактний телефон викладача	+380993756179
E-mail викладача	borys.kolnohuzenko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Статус дисципліни	вибіркова
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	У зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення хореографічної складової традиційних народних свят і обрядів українського народу в контексті їх історичного розвитку, символіки та регіональних особливостей. У межах курсу розглядаються календарно-обрядові та родинно-побутові дійства, їх драматургія, музично-ритмічна структура, пластична мова, просторові побудови та взаємодія хореографії з іншими видами мистецтва.

Дисципліна поєднує теоретичний аналіз фольклорних джерел із практичним опануванням форм відтворення, реконструкції, стилізації та сценічної інтерпретації обрядової хореографії. Особлива увага приділяється дослідницькій, балетмейстерській і педагогічній діяльності, формуванню навичок творчого проєктування, міждисциплінарної взаємодії та презентації власних мистецьких і наукових результатів. Курс орієнтований на підготовку здобувачів до професійної діяльності у сфері хореографічного мистецтва, освіти та культурно-просвітницьких практик.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Хореографія народних свят та обрядів» – формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про традиційну обрядову культуру українського народу та її хореографічну складову; опанування теоретичних засад і практичних навичок відтворення, інтерпретації й сценічної адаптації народно-обрядових дійств; розвиток здатності аналізувати регіональні особливості календарних і родинних обрядів та використовувати їх у сучасній хореографічній практиці з дотриманням принципів автентичності й художньої цілісності.

Цілі дисципліни:

- Сформувати здатність до генерації нових творчих ідей у процесі осмислення, інтерпретації та сценічного втілення народно-обрядової хореографії.
- Розвинути вміння працювати в команді, мотивувати учасників творчого процесу та рухатися до спільної мистецької мети під час реалізації хореографічних проєктів.
- Сформувати навички міждисциплінарної комунікації з представниками суміжних галузей у процесі дослідження та постановки народних свят і обрядів.
- Сформувати усвідомлення ролі хореографії народних свят і обрядів у сучасному соціокультурному просторі, здатність аналізувати тенденції її розвитку.
- Розвинути здатність до виявлення та вирішення дослідницьких, творчих і організаційних проблем, пов'язаних з реконструкцією та сценічною адаптацією обрядової хореографії.
- Підготувати здобувачів до педагогічної та балетмейстерської діяльності, зокрема до розроблення навчально-методичних матеріалів і створення авторських обрядових хореографічних творів.

4. Програмні компетентності та результати навчання.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Фахові компетентності:

СК1. Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії.

СК2.Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх

осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняноїта світової культурної спадщини.
СК9. Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів.
СК10. Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі.
СК11. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.
СК12. Здатність обирати оптимальну стратегію і тактику реалізації творчого проекту.
СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психологофізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
СК15. Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва.
СК17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.
Результати навчання:
ПР1. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, балетмейстерської, ,науково-дослідної діяльності, адміністративно-управлінської в сфері хореографії.
ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.
ПР3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.
ПР4. Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.
ПР5. Вміти аргументувати, упорядковувати факти, аналізувати, порівнювати, класифікувати, робити висновки у процесі науково-дослідної діяльності.
ПР6. Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.
ПР7. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.
ПР8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.
ПР9. Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загально-мистецького поступу.
ПР14. Розробляти та втілювати хореографічні твори на основі народних свят

та обрядів, креативно підходити до обрання виду, жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї. ПР22. Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог, ресурсів та інших умов.

5.Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60
Індивідуальні заняття	-

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
2	В6 Перформативні мистецтва В6.03 Хореографічне мистецтво	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські заняття	Сам.роб.
Вступ. Народно-календарні свята українців та роль хореографії в їхній стуктурі	1		
Розділ І. Зимовий цикл			
Тема 1. Староукраїнські звичаї, які перейшли до християнських свят	1		
Тема 2. Вечорниці як форма дозвілля української молоді	2		5
Тема 3. Відображення традиційних обрядових дійств в хореографічному мистецтві	2		
Розділ ІІ. Весняний цикл			
Тема 1. Народний образ весни в обрядових дійствах: стрітення, масляна, закликання весни, веснянки, гаївки	2		

Тема 2. Великодні свята	2		
Тема 3 . Розробка хореографічної композиції за тематикою	2		20
Модуль ІІІ. Літні обрядові події			
Тема 1. Особливості переходу весни до літа	1		
Тема 2. Зелені свята	2		
Тема 3. Свята селян-хліборобів.	2		
Тема 4. Хореографія літніх свят	2		5
Модуль ІV. Осінній цикл			
Тема 1. Характерні свята осіннього періоду		2	
Тема 2. Традиційне українське весілля		2	
Тема 3. Розробка хореографічного дійства на основі народних традицій		2	20
Модуль V. Лицарі української землі			
Тема 1. Особливість свят українського козацтва		2	
Тема 2. Образи Карпатських месників в хореографічних творах		1	
Тема 3. Аналіз видатних творів за тематикою		2	10
Всього:		**30**	**60**

Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Практичне заняття – 60 балів Самостійна робота – 10 балів Залік – 30 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання заліку допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали не менше як 25 балів.

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою

діяльності		для заліку
90 – 100	**A**	зараховано
80 – 89	**B**	
70 – 79	**C**	
60 – 69	**D**	
50 – 59	**E**	
26 – 49	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Систематичне відвідування занять. За пропущене заняття студент повинен пред'явити довідку, або інший вагомий документ, в іншому випадку це впливатиме на семестровий контроль (одне пропущене заняття -2 бали).

Пропущені заняття потрібно відпрацювати здобувачем освіти для допуску їх до підсумкової форми контролю.

Дисципліна спрямована на формування практичних, творчих та дослідницьких компетентностей у сфері хореографії народних свят і обрядів. Поєднує теоретичний аналіз обрядової хореографії з практичними заняттями з відтворення, стилізації та сценічної інтерпретації.

Розвиває міждисциплінарні навички, критичне мислення, педагогічну та балетмейстерську діяльність. Забезпечує усвідомлення культурної цінності традицій та їх сучасного сценічного застосування. Заохочує самостійний пошук джерел, дослідження та створення авторських постановок і методичних матеріалів.

Рекомендована література

1. Васіна З. Еволюція українського вбрання. Сторінки з історії. Вид-во Віват: Харків, 2021. 560 с.
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ: Муз. Україна, 1990. 150 с.
3. Войченко Л. Історія костюма в тезах та ілюстраціях. Навчальний посібник. Ужгород, 2011. 120 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу: етнограф. нарис: в 2 т. Київ: Оберіг, 1992. Т. 1. 449 с.
5. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн. 1: Гуцульські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 608 с.
6. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн 2: Бойківські і

лемківські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 318 с.
7. Голдрич О. Танцюймо разом: танці з репертуару народних ансамблів вишів м. Львова: «Черемош», «Полонина», «Підгір'я». Львів : Сполом, 2006. 288 с.
8. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Вид. 2-ге, допов. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
9. Гоцалюк А. Календарно-обрядове дійство як духовний феномен української культури. *Культура і сучасність*. 2015. №1. С. 28–33.
10. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 376 с.
11. Зубатов С. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців: навч. посібн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 376 с.
12. Квецко О. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. …канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистетцв, 2021. 249.
13. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному висвітленні: у 3 кн., 6 т. ; Кн. ІІ., т. 3: Весняний цикл. Київ : Обереги, 1994. 528 с.
14. Козинко Л. Теорія фольклорного танцю в контексті культурної антропології. Курбасівські читання : зб. наук. пр. Київ, 2011. С. 80–87.
15. Колногузенко Б. Види мистецтв і хореографії: [метод. посіб.]. М-во культури України, Нац. хореогр. спілка України. – 2-ге вид., допов. Харків: 2014. 319 с.
16. Колногузенко Б. Хореографічна композиція: метод. посіб. з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2018. 208 с.
17. Масленко В., Дольчук В. Майстри хореографічного мистецтва: збірка матеріалів конференції 25 лютого 2019 року. Міністерство культури України. Національна хореографічна спілка України. Київ: НХСУ, 2019. 123с.
18. Пономар Л. Знакові функції одягу в обрядовій культурі українців середини ХХ – початку ХХІ століття: появи локальних традицій (за матеріалами експедицій). Народна творчість та етнологія. 2015. С. 32–38.
19. Семенова Н. Феномен української національної балетної вистави в контексті європейської хореографічної культури. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 21–22 квітня 2017 р.). Київ, 2017. С. 94–98.
20. Словник української мови / упор. з дод. власн. матеріалу Б. Грінченко :

в 4-х т. Київ : Вид-во Академ. наук Української РСР. 1958. Т. 2. С. 408.
21. Скуратівський В. Місяцелік : укр. нар. календар / худож. Є. Сендзюк. Київ: Мистецтво,1993. 207 с.
22. Чубинський П. Мудрість віків. Українське народознавство у творчій спадщині Павла Чубинського. Кн. 2. Київ: ЦУЛ, 2020. 224 с.

Викладач: **Ольга Квецко, доцент**